

Enstitü : **Fen Bilimler Anabilim**
Dalı : **Mimarlık**
Programı : **Mimari Tasarım (Tezli)**
Tez Danışmanı : **Yrd. Doç. Dr. Evren Burak Enginöz**
Tez Türü ve Tarihi : **Yüksek Lisans-Haziran 2013**

KISA ÖZET

MİMARİ CEPHE TEMSİLLERİNİN

KULLANICI ALGISINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Dilek Zülkadiroğlu

Bu çalışmanın çıkış noktası, kentsel mekânların oluşumunda, şekillenmesinde ve sosyal yaşamın belirlenmesinde etkili olan, kentsel mekân kullanıcısı ile birebir ilişki kuran yapı cepheleridir. Tez çalışmasında hedeflenen; günümüzde tüketim nesnesi haline gelen arayüzün düşey bileşeni cephelerin, üretiminden önce pazarlanabilir hale gelmesinde kullanılan mimari temsillerinin; kullanıcı tarafından nasıl algılandığının, kullanıcının hangi özelliklerine bağlı olarak değişkenlik gösterdiğinin, temsillerin hangi özelliğinin kullanıcı tarafından dikkat çekici bulunduğunun, beğenildiğinin ve kullanıcının konut tercihlerini nasıl etkilediğinin araştırılmasıdır.

Bu amaç doğrultusunda; algı, kentsel mekân, temsil ve arayüz kavramları ve bu kavramların birbirleri ile ilişkisi detaylı şekilde anlatılmıştır. Kavramsal çerçevenin anlatılmasından sonra anlatılanların irdelenmesi adına, Tarlabası Kentsel Yenileme Projesi kapsamına dâhil olan Sakız Ağacı Caddesi'nde bulunan mimari cephelerin mevcut halinin temsili ve üretim sonrası oluşacak temsilleri kullanılarak bir alan çalışması yapılmıştır. Bu alan çalışması farklı kişisel özellikleri ve beğenileri olan İstanbullu, Cihangirli ve Mimar olmak üzere 3 farklı denek grubuna yapılan bir anket çalışmasıyla desteklenmiştir.

Çalışma sonucunda; yapı-kentsel mekan-temsil ilişkisi bağlamında kullanıcı algısı, yapı-temsil ilişkisi bağlamında kullanıcı tercihleri ve temsili cephe beğenileri bağlamında kullanıcı algısı ile ilgili çeşitli sonuçlar elde edilmiştir.

Cephe temsilleri, bireylerin sosyo-demografik özelliklerine bağlı olarak farklı şekillerde algılanmakta ve kullanıcı ile farklı şekillerde ilişki kurmaktadır. Temsillerde bulunan eklere bağlı olarak; kullanıcı konut tercihini değiştirebilmektedir. Bu sebeple; bireylerin konut tercihlerinde, mimari temsillerin kullanıcı için yönlendirici olduğu söylenebilmektedir. Kullanıcılara; mimari temsiller

yoluyla ihtiyamış gibi gösterilen unsurlar ve oluşturulan cepheler de yapılan fiziksel, sosyal değişiklikler, farklı kullanıcı profillerinin alternatif konut tercihlerini belirlemektedir.

Anahtar Kelimeler: Algı, Kentsel Mekân, Temsil, Arayüz, Mimari Cephe

Institute : **Institute of Science and Technology**
Department : **Architecture**
Program : **Architectural Design (With Thesis)**
Supervisor : **Assistant Professor Doctor Evren Burak Enginöz**
Thesis Type and Date : **Master of Science – June 2013**

ABSTRACT

ANALYSIS OF THE EFFECTS OF ARCHITECTURAL FACADE REPRESENTATIONS ON USERS' PERCEPTION

Dilek Zülkadiroğlu

The starting point of this study is the structural facade which are fully in interaction with the urban spaces and which are influential in the formation of such urban spaces and in defining the social life. The aim of the thesis is to find out the architectural representations, vertical constituents of frontal elements as the interfaces, which have become consumable and marketable objects prior to production, as well as the way the features of such representations impact the attention, choice and preferences of the users.

Thus, the concepts of perception, urban space, representation and interface and conceptual relations have been discussed in detailly. After defining conceptual frame, a case study has been made on the architectural facades along the Sakız Ağacı Street included in Tarlabası Urban Rehabilitation Project using the currently available representations and the representations subsequent to production phase. This particular case study has been supported by a questionnaire and a interviews stages applied on 3 different subject groups; which are Istanbul and Cihangir citizens and architects.

As a consequence of this study, various conclusions have been reached in view of users' perception of the relationship between the structure- urban space – representation, users' preferences within the context of structure- representation relationship and the likes of representation facades.

The represented frontal elements are perceived in different manners by the individuals depending on their socio-demographic structure and the users relate with such elements in different ways. Based on the additions used in representations, the user may change his/her preferences for residence. Therefore, it may be said that the architectural representations direct the individuals in their preferences for dwelling. The elements which are served to the users as a required through architectural

representations and physical and social amendments made to the already constructed frontal elements define the alternative dwelling preferences of various user profiles.

Keywords: Perception, Urban Space, Representation, Interface, Architectural Facade